
Obsah

KAPITOLA I. – Pojišťovnictví a pojištění	11
1. Pojem pojišťovnictví a pojištění	11
1.1 Pojišťovnictví	11
1.2 Pojištění	12
1.3 Formy a druhy pojištění	14
2. Historický vývoj pojišťovnictví a pojištění	18
2.1 Počátky pojišťovnictví a pojištění až do roku 1918	18
2.2 Období od roku 1918 do roku 1945	21
2.3 Období od roku 1945 do roku 1990	23
2.4 Období od roku 1990 do současnosti	25
3. Pojišťovací právo a jeho prameny	28
3.1 Pojišťovací právo	28
3.2 Prameny pojišťovacího práva	30
3.3 Unijní právo	32
4. Pojistný trh, Česká asociace pojišťoven a Asociace českých pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí	37
4.1 Pojistný trh a jeho vývoj od počátku 90. let do současnosti	37
4.2 Česká asociace pojišťoven	43
4.2.1 Členové ČAP	43
4.2.2 Poslání, úkoly a struktura ČAP	45
4.3 Asociace českých pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí	47
KAPITOLA II. – Činnosti pojišťoven a zajišťoven	49
1. Obecné podmínky výkonu pojišťovací a zajišťovací činnosti	49
1.1 Podstata soukromého pojištění a zajištění	49
1.2 Pojištění a zajištění jako součást finančního trhu	51
1.3 Právní úprava pojišťovnictví	53
1.4 Jednotný evropský pas	55
1.5 Některé podmínky společné pro výkon pojišťovací a zajišťovací činnosti	58

2.	Základní podmínky výkonu pojišťovací činnosti	61
2.1	Pojišťovací činnost a rozlišení pojišťoven	61
2.2	Povolení k provozování pojišťovací činnosti tuzemskou pojišťovnou	63
2.3	Oddělené řízení činností v případě souběhu činnosti v životním a neživotním pojištění	68
2.4	Zřízení pobočky tuzemské pojišťovny na území jiného členského státu	69
2.5	Rozšíření činnosti tuzemské pojišťovny na území jiného členského státu na základě svobody dočasně poskytovat služby	70
2.6	Zřízení pobočky tuzemské pojišťovny na území třetího státu	71
2.7	Doplňkové pojištění v neživotním pojištění	72
2.8	Změny v činnosti tuzemské pojišťovny a změna osoby v jejím orgánu	73
2.9	Účast v tuzemské pojišťovně	73
2.10	Tuzemská pojišťovna ve skupině	77
2.11	Činnost pojišťovny z jiného členského státu na území ČR	80
2.12	Činnost pojišťovny z třetího státu na území ČR	83
3.	Základní podmínky výkonu zajišťovací činnosti	88
3.1	Základní charakteristika zajištění	88
3.2	Zajišťovací činnost a rozlišení zajišťoven	92
3.3	Povolení k provozování zajišťovací činnosti tuzemskou zajišťovnou	94
3.4	Změny v činnosti tuzemské zajišťovny a změna osoby v jejím orgánu	98
3.5	Účast v tuzemské zajišťovně	100
3.6	Tuzemská zajišťovna ve skupině	100
3.7	Činnost zajišťovny z jiného členského státu na území ČR	101
3.8	Činnost zajišťovny z třetího státu na území ČR	102
3.9	Provozování zajišťovací činnosti pojišťovnou	104
3.10	Zvláštní účelový nástroj	106
4.	Technické rezervy pojišťoven a zajišťoven	106
4.1	Inverze výrobního cyklu	106
4.2	Tvorba technických rezerv	109
4.3	Jednotlivé technické rezervy	113

4.4	Finanční umístění	118
5.	Solventnost pojišťovny a zajišťovny	125
5.1	Solventnost jako míra finančního zdraví	125
5.2	Požadovaná míra solventnosti	126
5.3	Disponibilní míra solventnosti	127
5.4	Garanční fond	128
5.5	Upravený výpočet výše míry solventnosti	130
6.	Specifické povinnosti pro pojišťovny a zajišťovny	132
6.1	Odpovědný pojistný matematik	132
6.2	Účetnictví a audit	133
6.3	Mimořádný audit	134
6.4	Uveřejňování údajů o činnosti	135
KAPITOLA III. – Dohled v pojištvnictví		137
1.	Obecné podmínky výkonu dohledu v pojištvnictví	137
1.1	Charakteristika dohledu v pojištvnictví a jeho vývoj po roce 1990	137
1.2	Podstata dohledu v pojištvnictví	140
1.3	Dohled nad činností pojištvny nebo zajištvny ve skupině	144
1.4	Základní pravidla výkonu dohledu na místě	146
2.	Pořádková pokuta a opatření k nápravě	147
2.1	Výkon dohledu nad činností tuzemské pojištvny a zajištvny	147
2.2	Výkon dohledu nad činností pojištvny a zajištvny z jiného členského státu	159
2.3	Výkon dohledu nad činností pojištvny a zajištvny z třetího státu	161
2.4	Odnětí povolení	162
3.	Správní delikty	165
3.1	Přestupky a správní delikty právnických osob	165
3.2	Zásady správního trestání	166
4.	Přeměna tuzemské pojištvny nebo zajištvny	168
5.	Likvidace pojištvny nebo zajištvny	169
5.1	Likvidace tuzemské pojištvny nebo zajištvny	169
5.2	Likvidace pobočky pojištvny nebo zajištvny z třetího státu	171

6.	Povinnost zachovávat mlčenlivost	171
6.1	Základní pravidla	171
6.2	Výjimky z povinnosti zachovávat mlčenlivost	173
6.3	Výměna informací mezi příslušnými orgány dohledu	174
KAPITOLA IV. – Zprostředkovatelská činnost v pojišťovnictví a samostatní likvidátoři pojistných událostí ...		175
1.	Zprostředkovatelská činnost v pojišťovnictví	175
1.1	Obecně k právní úpravě zprostředkování v pojišťovnictví	175
1.2	Základní pojmy	177
1.3	Pojišťovací zprostředkovatelé	181
1.4	Distribuce a zprostředkování na finančním trhu	181
1.5	Vázaný pojišťovací zprostředkovatel	183
1.6	Podřízený pojišťovací zprostředkovatel	185
1.7	Výhradní pojišťovací agent	185
1.8	Pojišťovací agent	187
1.9	Pojišťovací makléř	188
1.10	Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným, než je Česká republika	190
1.11	Samostatný likvidátor pojistných událostí	190
1.12	Odpovědný zástupce právnické osoby	192
2.	Základní podmínky činnosti	193
2.1	Důvěryhodnost fyzických a právnických osob	193
2.2	Odborná způsobilost	195
2.3	Registrace	197
2.3.1	Žádost pojišťovacího zprostředkovatele o zápis do registru	199
2.3.2	Zahájení činnosti pojišťovacího zprostředkovatele na území hostitelského členského státu	200
2.3.3	Žádost samostatného likvidátora pojistných událostí o zápis do registru	201
2.3.4	Zápis do registru	202
2.3.5	Zrušení zápisu v registru	203
2.4	Přerušeni činnosti	204
3.	Ochrana spotřebitele	204

3.1	Povinnosti pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí při výkonu jejich činnosti	204
3.2	Odpovědnost za škodu	206
3.3	Zvláštní ochranná ustanovení	207
4.	Dohled nad provozováním činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí	209
4.1	Základní ustanovení	209
4.2	Pořádková pokuta	210
4.3	Opatření k nápravě	210
4.4	Správní delikty	211
KAPITOLA V. – Pojistná smlouva		213
1.	Vznik, trvání a zánik pojištění	213
1.1	Základní principy a pojmy	213
1.1.1	Právní úprava a vymezení pojistné smlouvy	213
1.1.2	Smluvní strany a další účastníci pojištění, pojištění ve prospěch třetí osoby a pojištění cizího pojistného rizika	215
1.1.3	Základní pojmy pojištění	218
1.1.4	Pojištění škodové a obnosové	219
1.1.5	Náležitosti pojistné smlouvy, forma právních úkonů, promlčení	220
1.1.6	Pojistné	222
1.1.7	Přerušování pojištění	224
1.2	Vznik a změna pojištění	225
1.2.1	Uzavření pojistné smlouvy	225
1.2.2	Pojistka	226
1.2.3	Volba práva, kolizní normy	227
1.3	Práva a povinnosti	230
1.3.1	Práva a povinnosti před uzavřením pojistné smlouvy	231
1.3.2	Práva a povinnosti v průběhu trvání pojištění	233
1.3.3	Následky porušení povinností	236
1.4	Zánik pojištění	237
1.4.1	Zánik pojištění dohodou	238

1.4.2	Zánik pojištění výpovědí	238
1.4.3	Zánik pojištění uplynutím doby	239
1.4.4	Zánik pojištění pro neplacení pojistného	240
1.4.5	Zánik pojištění odstoupením od smlouvy, odmítnutím plnění z pojistné smlouvy	241
1.4.6	Další důvody zániku pojištění	241
2.	Pojištění škodové a obnosové	242
2.1	Základní principy škodového pojištění	242
2.1.1	Zánik pojištění v důsledku změny vlastnictví pojištěného majetku	242
2.1.2	Omezení plnění pojistitele horní hranicí	245
2.2	Množné pojištění	248
2.2.1	Soupojištění	248
2.2.2	Souběžné pojištění	250
2.2.3	Vícenásobné pojištění	251
2.3	Zachraňovací náklady a náhrada škody	252
2.4	Regresní práva pojistitele	253
3.	Pojištění věci a jiného majetku	255
3.1.	Pojištění majetku	255
3.1.1	Úvod	255
3.1.2	Předmět pojištění majetku	256
3.1.3	Pojistná hodnota v pojištění majetku	258
3.1.4	Pojištění souboru věcí	258
3.1.5	Přechod vlastnického práva na pojistitele	259
3.1.6	Přepojištění	260
3.1.7	Podpojištění	261
3.2	Pojištění odpovědnosti za škodu	262
3.2.1	Úvod	262
3.2.2	Rozsah a výše pojistného plnění	263
3.2.3	Osoby oprávněné k přijetí pojistného plnění a uplatňování nároku na něj	263
3.2.4	Povinnost poskytnout pojistné plnění z časového hlediska – principy pojištění	264
3.2.5	Specifická práva v souvislosti se vznikem škodné události	265
3.2.6	Právo pojistitele na náhradu pojistného plnění proti pojištěnému, postižní práva pojistitele	266
3.3	Pojištění právní ochrany	266
3.3.1	Úvod	266

3.3.2	Obligaturní specifické podmínky pojištění právní ochrany	268
3.4	Pojištění úvěru a záruky, pojištění finančních ztrát	269
3.4.1	Pojištění úvěru a záruky	269
3.4.2	Pojištění finančních ztrát	270
4.	Pojištění osob	270
4.1	Úvod	270
4.2	Obecné principy pojištění osob	271
4.2.1	Právo pojistitele související se zjišťováním a přezkoumáním zdravotního stavu	272
4.2.2	Postup pojistitele po ocenění zdravotního rizika	272
4.2.3	Zjišťování příčiny smrti a zdravotního stavu při šetření pojistné události	273
4.2.4	Právo na plnění v případě smrti pojištěného (obmyšlený)	273
4.2.5	Skupinové pojištění	274
4.3	Životní pojištění	275
4.3.1	Odkupné	275
4.3.2	Redukce pojistné částky, snížení ročního důchodu, obnovení podmínek pojištění po redukcí	276
4.3.3	Sebevražda	278
4.3.4	Jednotlivé druhy životního pojištění	278
4.4	Úrazové pojištění	280
4.4.1	Definice úrazu	280
4.4.2	Odmítnutí pojistného plnění nebo jeho snížení podle zákona o pojistné smlouvě	281
4.4.3	Druhy pojistného plnění	282
4.5	Pojištění pro případ nemoci	283
4.5.1	Pojištění vážných nemocí	284
4.5.2	Soukromé zdravotní pojištění	284
 KAPITOLA VI. – Povinná smluvní pojištění a pojištění odpovědnosti z provozu vozidla		
1.	Povinné smluvní pojištění	285
1.1	Charakteristika povinného smluvního pojištění	285
1.2	Přehled povinných smluvních pojištění	288

2. Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	291
2.1 Právní úprava pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	291
2.2 Odpovědnost za škodu z provozu vozidla	293
2.3 Povinnost uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	296
2.4 Pojistná smlouva o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	301
2.5 Zánik pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	305
2.6 Hraniční pojištění	306
2.7 Výjimky z pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	307
2.8 Pojistné plnění	308
2.9 Povinnosti pojištěného a následky jejich porušení	311
2.10 Právo poškozeného na plnění	313
2.11 Informační středisko	315
2.12 Škodní zástupce	316
2.13 Kontrola plnění povinností pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	317
3. Česká kancelář pojistitelů	319
3.1 Vznik, postavení a působnost Kanceláře	319
3.2 Vznik, zánik členství v Kanceláři a práva a povinnosti člena Kanceláře	322
3.3 Orgány Kanceláře	323
3.4 Garanční fond	327
3.5 Příspěvek Kanceláři	331
3.6 Výkon dohledu nad činností Kanceláře	333
3.7 Osoby plnící povinnosti vlastníka vozidla	334
3.8 Výše denní sazby podle druhu vozidla	335
4. Pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání	335
5. Pojištění vývozních úvěrových rizik	340
Seznam použité literatury	343
Recenze	347
Annotation	351